

MGT.0000000143

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
BỘ MÔN KINH TẾ ĐẦU TƯ
Chủ biên: Nguyễn Bạch Nguyệt

GIÁO TRÌNH LẬP VÀ THẨM ĐỊNH DỰ ÁN ĐẦU TƯ

TẾ & QTKD

5

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
BỘ MÔN KINH TẾ ĐẦU TƯ**

-----*-----

**PGS.TS NGUYỄN BẠCH NGUYỆT (Chủ biên)
PGS.TS TỬ QUANG PHƯƠNG
PGS.TS NGUYỄN NGỌC MAI**

Giáo trình
LẬP VÀ THẨM ĐỊNH
DỰ ÁN ĐẦU TƯ
(Tái bản có bổ sung)

**NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
2008**

LỜI NÓI ĐẦU

Nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới nội dung chương trình đào tạo cán bộ quản lý kinh tế, quản trị kinh doanh và sự ra đời của chuyên ngành mới: Chuyên ngành Kinh tế đầu tư. Giáo trình “*Lập và thẩm định dự án đầu tư*” hay ở lần tái bản trước còn được gọi là *Lập và quản lý dự án đầu tư*” do PGS.TS Nguyễn Ngọc Mai biên soạn đã được xuất bản lần đầu tiên năm 1996.

Đến nay được sự đồng ý của Hội đồng khoa học trường Đại học Kinh tế Quốc dân, Bộ môn Kinh tế đầu tư trong lần tái bản này đã hoàn thiện và bổ sung một số nội dung, nâng cao chất lượng của giáo trình nhằm đáp ứng tốt hơn nữa nhu cầu quản lý kinh tế nói chung và quản lý hoạt động đầu tư nói riêng của đất nước.

Tham gia biên soạn gồm có:

1. TS. Nguyễn Thị Bạch Nguyệt, chủ biên và viết chương VI
2. PGS.TS Nguyễn Ngọc Mai viết chương I, II, III, IV, V và một phần chương VII
3. Ths Phạm Văn Hùng viết một phần chương VII
4. Ths Từ Quang Phương viết chương VIII

Bộ môn Kinh tế đầu tư chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Hội đồng khoa học trường ĐHKQTĐ đã tạo thuận lợi cho việc hoàn thiện và tái bản cuốn giáo trình này.

Bộ môn Kinh tế đầu tư

Chương I

ĐỐI TƯỢNG VÀ NHIỆM VỤ NGHIÊN CỨU CỦA MÔN HỌC

I. SỰ CẦN THIẾT PHẢI TIẾN HÀNH CÁC HOẠT ĐỘNG ĐẦU TƯ THEO DỰ ÁN VÀ QUẢN LÝ DỰ ÁN ĐẦU TƯ

1. Sự cần thiết phải tiến hành các hoạt động đầu tư theo dự án

Hoạt động đầu tư (gọi tắt là đầu tư) là quá trình sử dụng các nguồn lực về tài chính, lao động, tài nguyên thiên nhiên và các tài sản vật chất khác nhằm trực tiếp hoặc gián tiếp tái sản xuất giản đơn và tái sản xuất mở rộng các cơ sở vật chất kỹ thuật của nền kinh tế nói chung, của địa phương, của ngành, của các cơ sở sản xuất kinh doanh dịch vụ, các cơ quan quản lý nhà nước và xã hội nói riêng.

Hoạt động đầu tư trực tiếp tái sản xuất các cơ sở vật chất kỹ thuật trên đây gọi là đầu tư phát triển. Đó là một quá trình có thời gian kéo dài trong nhiều năm với số lượng các nguồn lực được huy động cho từng công cuộc đầu tư khá lớn và nằm khê đọng trong suốt quá trình thực hiện đầu tư.

Các thành quả của loại đầu tư này cần và có thể được sử dụng trong nhiều năm đủ để các lợi ích thu được tương ứng

và lớn hơn những nguồn lực đã bỏ ra. Chỉ có như vậy công cuộc đầu tư mới được coi là có hiệu quả. Nhiều thành quả của đầu tư có giá trị sử dụng rất lâu, hàng trăm năm, hàng ngàn năm như các công trình kiến trúc cổ ở nhiều nước trên thế giới.

Khi các thành quả của đầu tư là các công trình xây dựng hoặc cấu trúc hạ tầng như nhà máy, hầm mỏ, các công trình thủy điện, các công trình thủy lợi, đường xá, cầu cống, bến cảng... thì các thành quả này sẽ tiến hành hoạt động của mình ngay tại nơi chúng đã được tạo ra. Do đó, sự phát huy tác dụng của chúng chịu ảnh hưởng nhiều của các điều kiện kinh tế - xã hội, tự nhiên tại nơi đây.

Để đảm bảo cho mọi công cuộc đầu tư phát triển được tiến hành thuận lợi, đạt mục tiêu mong muốn, đem lại hiệu quả kinh tế - xã hội cao thì trước khi bỏ vốn phải làm tốt công tác chuẩn bị. Có nghĩa là phải xem xét, tính toán toàn diện các khía cạnh kinh tế - kỹ thuật, điều kiện tự nhiên, môi trường xã hội, pháp lý... có liên quan đến quá trình thực hiện đầu tư, đến sự phát huy tác dụng và hiệu quả đạt được của công cuộc đầu tư, phải dự đoán các yếu tố bất định (sẽ xảy ra trong suốt quá trình kể từ khi thực hiện đầu tư cho đến khi các thành quả của hoạt động đầu tư kết thúc sự phát huy tác dụng theo dự kiến trong dự án) có ảnh hưởng đến sự thành bại của công cuộc đầu tư. Mọi sự xem xét, tính toán và chuẩn bị này được thể hiện trong dự án đầu tư. Thực chất của sự xem xét và chuẩn bị này chính là lập dự án đầu tư. Có thể nói, dự án đầu tư (được soạn thảo tốt) là kim chỉ nam, là cơ sở vững chắc, là tiền đề cho việc thực hiện các công cuộc đầu tư đạt hiệu quả kinh tế - xã hội mong muốn.

2. Tâm quan trọng của việc quản lý các dự án đầu tư

Để quá trình soạn thảo các dự án đầu tư được tiến hành nghiêm túc, bản dự án được lập ra có chất lượng tốt, quá trình thực hiện dự án đã được soạn thảo tiến triển thuận lợi, quá trình hoạt động của dự án sau này đạt hiệu quả kinh tế - xã hội cao đòi hỏi phải làm tốt công tác tổ chức, phân công, phân nhiệm giữa các bộ phận có liên quan, giám sát, điều phối việc thực hiện các hoạt động, các công việc của từng bộ phận, kịp thời có biện pháp xử lý các tình huống nảy sinh. Tất cả những vấn đề này thuộc chức năng của quản lý dự án.

Có thể nói, có dự án mới chỉ là điều kiện "cần" còn để đảm bảo cho công cuộc đầu tư theo dự án thành công, mục tiêu của dự án được thực hiện thì điều kiện "đủ" chính là quản lý tốt các hoạt động ở mỗi giai đoạn của chu kỳ dự án đầu tư về tất cả các mặt chất lượng, tiến độ và chi phí gọi chung là quản lý dự án đầu tư.

II. ĐỐI TƯỢNG VÀ NHIỆM VỤ NGHIÊN CỨU CỦA MÔN HỌC

1. Đối tượng nghiên cứu

Môn học lập và quản lý dự án đầu tư là một môn khoa học kinh tế nghiên cứu các vấn đề phương pháp luận về lập và quản lý các dự án đầu tư phát triển.

Nghiên cứu các vấn đề phương pháp luận về lập dự án đầu tư, môn học lập và quản lý dự án đầu tư trước hết xem xét các vấn đề lý luận chung về đầu tư và dự án đầu tư như:

Khái niệm, bản chất của đầu tư. Nguồn vốn và nội dung của vốn đầu tư, khái niệm, công dụng, các giai đoạn hình thành và thực hiện của dự án đầu tư, nội dung và đặc điểm nghiên cứu ở mỗi giai đoạn; xem xét nội dung và phương pháp phân tích các khung cảnh, kinh tế - xã hội, thị trường, kỹ thuật, tổ chức nhân sự của dự án, phân tích khía cạnh tài chính và lợi ích kinh tế - xã hội của dự án.

Về quản lý dự án, môn học nghiên cứu các vấn đề về đối tượng và nội dung quản lý, xem xét các phương tiện và công cụ được sử dụng trong quản lý dự án, nghiên cứu các hình thức tổ chức quản lý dự án và sự hình thành bộ máy tổ chức quản lý dự án, các phương pháp điều phối và quản lý hoạt động của dự án nói chung và quản lý việc thực hiện từng nhiệm vụ, từng công việc của dự án nói riêng.

2. Nhiệm vụ nghiên cứu của môn học

- Làm rõ cơ sở khoa học của việc phải đầu tư theo dự án.
- Làm rõ cơ sở khoa học và nội dung của phương pháp phân tích, tính toán các chỉ tiêu phản ánh mặt kỹ thuật, kinh tế, tài chính của các dự án đầu tư; nghiên cứu các vấn đề về thị trường tiêu thụ sản phẩm dịch vụ của dự án.
- Làm rõ cơ sở khoa học của việc xác định đối tượng, nội dung, phương pháp, công cụ và bộ máy tổ chức quản lý các dự án đầu tư.
- Vận dụng các vấn đề lý luận và phương pháp luận về lập và quản lý các dự án đầu tư vào điều kiện cụ thể ở Việt Nam.

Trên cơ sở nghiên cứu đối tượng và thực hiện các nhiệm vụ trên đây, môn học Lập và quản lý dự án đầu tư được sử dụng để giảng dạy cho sinh viên các chuyên ngành Kinh tế